WIKIPEDIA

Letonski jezik

Letonski jezik ili **latvijski jezik,** (ISO 639-3: lav (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=lav); letonski jezik, latv. *latviešu valoda*), je službeni jezik Republike Latvije i jedan od službenih jezika Europske unije. Materinskim je jezikom Letoncima.

Letonski jezik pripada istočno-baltičkoj podgrupi baltičkih jezika u indoeuropskoj jezičnoj skupini. Letonski jezik i litavski su veći živi baltički jezici, dok govornika pruskoga jezika danas ima vrlo malo.

Letonski (latvijski) jezik *latviešu valoda*	
Države **govorenja:**	Latvija
Regije **govorenja:**	Sjeverna Europa
Etnicitet:	Letonci
Broj govornika:	materinski jezik: 1,4 milijuna drugi jezik: 1 - 1,5 milijuna ukupno: oko 3,2 milijuna
Rang:	nije među prvih 100
Razredba:	indoeuropski baltički istočnobaltički **latvijski**
	Jezični kôd
ISO 639-**1**:	lv
ISO 639-**2**:	lav
ISO 639-**3**:	lav

Vidi također: Jezik | Jezične porodice i jezici | Popis jezika po kodnim nazivima |Dodatak: Popis jezika

Sadržaj

Rasprostranjenost

Postoji 1,5 milijuna ljudi koji govore letonski jezik u Letoniji[1] i oko 150.000 u inozemstvu. Uslijed velike imigracije u vrijeme SSSR-a, danas je letonski jezik materinski jezik za samo oko 60 % stanovništva Letonije.

Povijest

Baltički jezici su od izuzetnoga značaja za jezikoslovlje jer su zadržali mnoge vrlo stare osobine, za koje se vjeruje da su postojale u ranim fazama proto-indoeuropskog jezika.

Letonski (latvijski) se kao poseban jezik pojavio u 16. stoljeću. Najstariji pisani tekstovi na letonskom su prijevod crkvenih himni, koje je 1530. napisao Nicholas Ramm, njemački pastor u Rigi.

Najbliži rođaci baltičkim jezicima su slavenski jezici. Postoje 3 dijalekta u latvijskom: livonijski, latgalijanski i srednji dijalekt. Srednji dijalekt je osnova književnog jezika.

Osobine

Pismo

Raniji alfabet latvijskog bio je ekvivalentan njemačkom. Danas se alfabet sastoji od 33 slova i gotovo potpuno je fonetski (po pravilu: čitaj kako je napisano), tj. grafemi odgovaraju morfemima.

33 slova latvijske (letonske) abecede:

A a	E e	I i	Ļ ļ	R r	V v
Ā ā	Ē ē	Ī ī	M m	S s	Z z
B b	F f	J j	N n	Š š	Ž ž
C c	G g	K k	Ņ ņ	T t	
Č č	Ģ ģ	Ķ ķ	O o	U u	
D d	H h	L l	P p	Ū ū	

Gramatika

Sintaksa latvijskoga (letonskoga) jezika se razvila pod njemačkim uticajem.

Postoje dva gramatička roda i sedam padeža: nominativ, genitiv, dativ, akuzativ, instrumental, lokativ, i vokativ (kao i u hrvatskom jeziku).

Rječnik

Neke latvijske (letonske) riječi:

- *zeme* "zemlja"
- *debess* "nebo"
- *ūdens* "voda"
- *uguns* "vatra" (usp. "oganj")
- *vīrietis* "muškarac"
- *sieviete* "žena"
- *ēst* "jesti"
- *dzert* "piti"
- *liels* "veliko"
- *mazs* "malo"
- *nakts* "noć"
- *diena* "dan"

Neki brojevi:

- *viens* "1"
- *divi* "2"
- *trīs* "3"
- *četri* "4"
- *pieci* "5"

- *seši* "6"
- *septiņi* "7"
- *astoņi* "8"
- *deviņi* "9"
- *desmit* "10"
- *vienpadsmit* "11"
- *divpadsmit* "12"
- *divdesmit* "20"
- *simts* "100"

Izvori

1. Ethnologue (16th) (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=lav)

Vanjske poveznice

- Ethnologue (14th) (http://www.ethnologue.com/14/show_language.asp?code=LAT)
- Ethnologue (15th) (http://www.ethnologue.com/15/show_language.asp?code=lav)
- Letonika (http://www.letonika.lv/)
- englesko-latvijsko-engleski rječnik (http://www.letonika.lv/dictionary/)
- rusko-latvijsko-ruski rječnik (http://www.multitran.ru)
- Primjeri latvijskih riječi i izraza (sa zvukom) (http://www.languagehelpers.com)

Službeni jezici Europske unije

bugarski • češki • danski • engleski • estonski • finski • francuski • grčki • hrvatski • irski • latvijski • litavski • mađarski malteški • nizozemski • njemački • poljski • portugalski • rumunjski • slovački • slovenski • španjolski • švedski • talijanski

Izvor: Službene mrežne stranice EU (http://www.europa.eu) • Vidi još: Nazivi EU na raznim jezicima

Baltički jezici (10) ⇒ Indoeuropski jezici

Istočnobaltički (4)	Latvijski • Litavski jezik • Selonski • Semigalski
Zapadnobaltički	Galindski • Kuronski • Pruski jezik (Staropruski) • Sudovijski (Jatvinški)
Neklasificirani (2)	Nadruvijski • Skalvijski